

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200622
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719200622.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobkyne Ing. C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., Q. S. XXXX/XX, proti žalovanej J. V. S., bytom W., E. XXXX/XX, zastúpenej P. kanceláriou JUDr. Q. H. s.r.o., so sídlom W., F. L. XXX/XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 02. júna 2020, č. k. 13C/1/2019-250, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. o náhrade trov konania z m e ň u j e tak, že žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovanej k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v okrese W., obec: W. katastrálne územie: W. zapísané na LV č. XXX, a to: parcelám registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape parcelné číslo XXXX/X o výmere XX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXX/X o výmere XXXX m², druh pozemku záhrada a k stavbe so súpisným číslom XXXX postavenej na parcele č. XXXX/X rekreačná chata; a vyporiadal ho tak, že predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne. Výrokom II. žalobkyni uložil povinnosť vyplatiť žalovanej náhradu na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu v sume 26.411,- eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník. V odôvodnení uviedol, že dňa 27.02.2019 bol súdu doručený návrh žalobkyne, ktorým žiadala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovanej k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese W., obec: W., k. ú. W., zapísaným na LV XXX, parcely registra „C“, evidovanej na katastrálnej mape parc. č. XXXX/X o výmere XX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku: záhrada a stavbe so súp. č. XXXX postavenej na parc. č. XXXX/X - rekreačná chata a uvedené nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že vlastníčkami nehnuteľností v k. ú. W., parcely registra „C“, evidovanej na katastrálnej mape parc. č. XXXX/X o výmere XX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku: záhrada a stavby so súp. č. XXXX postavenej na parc. č. XXXX/X - rekreačná chata sú žalobkyňa v podiele 1 a žalovaná v podiele 1. Znalecký posudok č. XXX/XXXX bol vypracovaný znalcom J. R. S. na objednávku žalobkyne zo dňa 24.05.2018 vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností. Posudok bol vypracovaný k dátumu 24.05.2018 a nehnuteľnosť sa ohodnotovala k dátumu 22.06.2018. Znalec stanovil pre predmetnú nehnuteľnosť koeficient polohovej diferenciácie vo výške 0,45 z dôvodu situovania stavby v chatovej oblasti mimo zastavaného územia mesta na jeho vzdialenejšom okraji. Znalec vypočítal koeficient polohovej diferenciácie v hodnote 0,694

a všeobecnú hodnotu vo výške 19.782,91 eur. Spoločná výmera pozemkov parciel č. XXXX/X a XXXX/X je X XXX m², ktorých koeficient polohovej diferenciacie vypočítal znalec v hodnote 1,2144. Jednotková hodnota pozemku bola znalcom vypočítaná na 12,10 eur/m² a všeobecná hodnota pozemkov je tak vo výške 19.226,90 eur. Všeobecná hodnota stavby a pozemkov spolu bola stanovená na sumu 39.000,- eur. Zo záverečnej správy mediátora zo dňa 25.11.2018 bolo preukázané, že dňa 02.08.2018 oslovila mediátorku žalobkyňa so žiadosťou o začatie mediácie so žalovanou v rámci riešenia ich sporu týkajúceho sa vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Na základe návrhu žalobkyne, žalovaná súhlasila s vypracovaním posudku od realitnej kancelárie T. Z. C.. Po vypracovaní posudku od RK T. Z. C. bola odhadovaná trhovú cenu nehnuteľnosti vo výške 43 000 eur. Podľa dohody oboch účastníčok, žalovaná mala akceptovať túto sumu a odpredať svoj spoluvlastnícky podiel za 50 % tejto sumy žalobkyňi. Žalovaná však celý posudok spochybnila a odmietla dodržať stanovenú dohodu. Znalecký posudok č. 177/2019 bol vypracovaný znalkyňou Ing. D. Q. a zadávateľkou bola žalovaná, ktorá si tento znalecký posudok objednala dňa 31.05.2019, vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty rekreačnej chaty súpisné č. XXXX na pozemku parcela KN C XXXX/X s príslušenstvom, pozemkov parc. č. KN C XXXX/X v k. ú. W., obec W., okres W., pre účel prevodu majetkoprávneho vysporiadania nehnuteľnosti. Dátum, ku ktorému je vypracovaný posudok bol 10.06.2019 a nehnuteľnosť sa ohodnocovala k dátumu 29.06.2019. Znalčka stanovila koeficient polohovej diferenciacie stavby na hodnotu 0,854 a všeobecnú hodnotu na 29.982,35 eur. Čo sa týka pozemkov, tu stanovila koeficient polohovej diferenciacie na hodnotu 2,4494 a všeobecnú hodnotu oboch pozemkov na sumu 38.771,60 eur. Celková všeobecná hodnota nehnuteľností spolu s príslušenstvom bola znalkyňou stanovená na sumu 68.800,- eur. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 137 ods. 1, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobkyňa aj žalovaná sú podielovými spoluvlastníčkami nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese W., obec: W., k. ú. W., zapísaným na LV XXX, parcely registra „C“, evidovanej na katastrálnej mape parc. č. XXXX/X o výmere 42 m², druh pozemku: zastavaná plocha nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere X XXX m², druh pozemku: záhrada a stavbe so súp. č. XXXX postavenej na parc. č. XXXX/X - rekreačná chata, a to na základe darovacej zmluvy. Ďalej mal súd ustálené v rámci konania, že žalobkyňa žiadala zrušiť podielové spoluvlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam, prikázať nehnuteľnosti do jej výlučného vlastníctva a žalovanej bola ochotná vyplatiť vyrovnávací podiel vo výške 25.000,- eur. Žalovaná súhlasila so zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva tak, ako to navrhla žalobkyňa, avšak vyrovnávací podiel požadovala vo výške 30 000 eur. Vzhľadom na spornú otázku ohľadom vyrovnávacieho podielu súd rozhodoval a právne posúdil vec podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Po preštudovaní znaleckých posudkov, ponúk od realitných kancelárií a po výsluchu obidvoch znalcov súd prvej inštancie dospel k záveru, že vyrovnávací podiel, na ktorý vyplatenie je potrebné zaviazat' žalobkyňu je v sume 26.411,- eur. Súd prvej inštancie konštatoval, že sa priklonil k posudzovaniu a podrobnému skúmaniu znaleckého posudku Ing. Q., pretože znalecký posudok Ing. S. bol vypracovaný na žiadosť žalobkyne dňa 24.05.2018 t. j. 2 roky pred rozhodnutím súdu a viac ako pol roka pred podaním žaloby (27.02.2019). Pri určení všeobecnej hodnoty stavby použila znalkyňa na jej výpočet technickú hodnotu stavby a koeficient polohovej diferenciacie, kde zahrnula 19 „položiek“. Všeobecnú hodnotu stavby súd prvej inštancie posúdil podľa posudku Ing. Q. t. j. v sume 29 982,35 eur, zníženú o sporné položky t. j. o 10%, takže výslednú hodnotu súd prvej inštancie určil na 26 984,12 eur. Všeobecnú hodnotu pozemku súd prvej inštancie posúdil podľa posudku Ing. Q. korigovanú o koeficient intenzity využitia t. j. celkový výpočet bol nasledovný: jednotková hodnota pozemku [9,96 x (1x0,70x0,90x1,20x1,20x2x0,90)] x výmera pozemku 1589 m² = 16,26 eur/m² x 1589 m² = 25 837,14 eur. Súd prvej inštancie vyhodnotil všeobecnú hodnotu nehnuteľností nasledovne: všeobecnú hodnotu stavby v sume 26.984,12 eur plus všeobecnú hodnotu pozemku v sume 25.837,14 eur t. j. celková hodnota nehnuteľností je po zaokrúhlení podľa názoru súdu prvej inštancie bola 52.821,- eur. Vzhľadom na to, že obidve strany mali rovnaký podiel na predmetných nehnuteľnostiach, a to každá v 1, vyrovnávací podiel žalovanej činil 26.411,- eur. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobkyňa ako podielová vlastníčka dosiahla v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu s presne takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšala s druhou spoluvlastníčkou (žalovanou) dohodnúť a aký následne navrhla v súdnom konaní, bola v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešná a teda súd jej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku a tejto jeho výrokovej časti III. o náhrade trov konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Dôvodila tým, že už pred podaním žaloby v predmetnej veci nebol medzi žalovanou a žalobkyňou sporný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to tak, že vyporiadované nehnuteľnosti mali byť prikázané za náhradu do výlučného vlastníctva žalobkyne, avšak sporným bola

výška predmetnej náhrady za 1/2 podiel žalovanej na predmetných nehnuteľnostiach. V zmysle tohto sa viedlo aj celé konanie a vykonávanie dokazovania na súde prvej inštancie. Žalobkyňa navrhovala v žalobe vyplatiť sumu 18.000.- eur a to aj pred podaním žaloby. Žalovaná požadovala uhradiť sumu 30.000.- eur. Žalovaná poukázala na to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania dôsledne nezohľadnil zásadu úspešnosti v spore, pretože neprihliadol na skutočnosť, že reálne žalobkyňa nemala úspech v spore, ba dokonca v medzi účastníkmi spornej otázky týkajúcej sa výšky náhrady za vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bola žalobkyňa neúspešná. Otázka spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva sporná medzi účastníkmi nebola a nejednalo sa dôvod podania žaloby, takže v tomto smere ju nemožno pripočítať ako úspech žalobkyne. Žalovaná rozsudok súdu prvej inštancie v časti trov konania označila za arbitrárny a nepreskúmateľný. Žalobkyňa navrhovala výšku náhrady 18.000.- eur a žalovaná 30.000.- eur, pričom súd prvej inštancie ustálil na základe vykonaného dokazovania túto sumu na 26.411.- eur. Z ustálenej judikatúry (R 54/1973) pritom vyplýva, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania, ak súd vyhovel návrhu a zrušil podielové spoluvlastníctvo spôsobom, ktorý bol navrhovaný, najmä ak sa žalovaný bránil alebo navrhoval, a to bezúspešne, iný spôsob vyporiadania, niet v zásade prekážok, aby súd použil ust. § 255 ods. 1 CSP, a aby navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania. V tomto prípade však šlo len o vyriešenie spornej otázky ohľadne výšky vyplatenia. Žalovaná uviedla, že nemožno aplikovať vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že k mimosúdnej dohode ohľadne predmetu sporu v časti výšky sumy vyplatenia medzi stranami sporu nedošlo, keďže spornou medzi nimi ostala primeraná náhrada, ktorú mala žalobkyňa vyplatiť za spoluvlastnícky podiel žalovanej 1/2 zo všeobecnej hodnoty sporných nehnuteľností. Žalovaná poukázala na to, že súd prvej inštancie nevyčerpал, resp. nezohľadnil celý predmet sporu a jeho okolnosti. V danom prípade nebol medzi účastníkmi konania sporný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaním jeho predmetu do výhradného vlastníctva jednému z nich za náhradu (žalobkyňi), avšak spornou bolo ustálenie sumy tejto náhrady. Žalovaná mala za to, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (bod 55 rozsudku) nie je zrejmé, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil pri vyhodnocovaní ním proklamovanej 100 % miery úspešnosti žalobkyne, keďže žalovanej napokon pri určení sumy bola prisúdená náhrada vo výške 26.411,- eur t.j. o 3.589,- eur menej ako žiadala, pričom žalobkyňi bola uložená povinnosť poskytnúť náhradu o 8.411,- eur viac ako navrhovala pred podaním žaloby a v samotnej žalobe. Miera neúspechu žalobkyne teda predstavuje 32 % (určených 26.411,- eur z navrhovaných 18.000,- eur) a miera neúspechu žalovanej 12 % (určených 26.411,- eur z navrhovaných 30.000,- eur). Porovnaním miery neúspechu žalobkyne a miery neúspechu žalovanej možno dôjsť k záveru, že žalovaná bola úspešná oproti žalobkyňi v pomere 73 : 27, t.j. 73 %. Žalovaná žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v bode III. zmenil tak, že žalovanej prizná voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73 %, ktorú náhradu trov konania je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanej do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozhodnutia vydá súdny úradník, alebo rozsudok súdu prvej inštancie v bode III. zmenil tak, že žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie v bode III. zrušil a vec vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že so žalovanou sa nikdy osobne, ani počas mediácie nedalo dohodnúť na spôsobe vyporiadania. Vždy požadovala buď 30.000,- eur, alebo predaj tretej osobe za účelom získania čo najvyššej ceny, s čím žalobkyňa kategoricky nesúhlasila. V konaní bol riešený aj spôsob vysporiadania, t. j. prikázanie nehnuteľnosti do výhradného vlastníctva žalobkyne. Žalobkyňa poukázala na to, že na pojednávaní dňa 11.03.2020 navýšila cenu za predmetné nehnuteľnosti na 25.000,- eur. Otázka spôsobu vyporiadania podľa žalobkyne medzi stranami sporná bola a jednalo sa o dôvod podania žaloby a o jednoznačný úspech žalobkyne. Žalobkyňa bola toho názoru, že žalovaná sa v konaní bránila, navrhovala bezúspešne iný spôsob vysporiadania, čo je dôvod na použitie ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. o náhrade trov konania potvrdil.

4. Žalovaná v písomnej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že v mailoch predložených žalobkyňou je práve uvedený spôsob vysporiadania, s ktorým žalovaná súhlasí tak, že bude nehnuteľnosť „prikázaná do vlastníctva žalobkyne za vyplatenie 30.000,- eur“. Právo doživotného užívania v nehnuteľnosti navrhla práve sama žalobkyňa ako navyše právo popri nespornej dohode o spôsobe vysporiadania nehnuteľností. Na dohodnutom spôsobe vysporiadania by sa však zriadením vecného bremena nič nezmenilo. I následné maily potvrdzujú žalovanou tvrdené skutočnosti, že požadovala 30.000,- eur za podiel. Skutočnosť uvádzaná žalobkyňou, že žalovaná navrhovala prípadný predaj nehnuteľnosti,

v prípade že by žalobkyňa nemala záujem na vyplatení, je zavádzajúca, keďže ide len o alternatívu pre prípad, že by žalobkyňa nemala záujem prikázať nehnuteľnosti do svojho vlastníctva, pričom od počiatku bola spornou len výška vyrovnávacieho podielu. Žalovaná uviedla, že žalobkyňa niekoľkokrát jasne prejavila záujem o prikázanie nehnuteľností do jej vlastníctva, o čom svedčia vyjadrenie v mailovej komunikácii, výsledná správa mediátora, samotný návrh na vysporiadanie podielového spoluvlastníctva súdnym rozhodnutím a jej vyjadrenie počas prebiehajúceho konania na súde prvej inštancie. S uvedeným spôsobom vysporiadania žalovaná od začiatku súhlasila. Vysporiadanie spôsobom predaja ani nie je možný v prípade, že o nehnuteľnosť má jeden z podielových spoluvlastníkov záujem s ohľadom na ust. § 142 Občianskeho zákonníka. Počas konania na súde I. inštancie boli za účelom ustálenia hodnoty vyhotovované aj dva znalecké posudky a vykonávané vypočítavanie súdnych znalcov za účelom ustálenia hodnoty nehnuteľnosti. Aj zo samotnej zápisnice súdu prvej inštancie bol od začiatku súdneho sporu nesporný spôsob vysporiadania. Žalobkyňa aj počas konania potvrdzovala spôsob vysporiadania, kedy uvádzala že trvá na návrhu a žiada odkúpenie podielu žalovanej.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku III. o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmeniť tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia z nasledovných dôvodov:

6. Podľa § 255 ods.1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Podľa článku 2 ods. 1 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty

8. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Žalobkyňa sa v predmetnej veci podanou žalobou domáhala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovanej k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese W., obec: W., k. ú. W., zapísaným na LV XXX, parcely registra „C“, evidovanej na katastrálnej mape parc. č. XXXX/X o výmere XX m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. XXXX/X o výmere X XXX m², záhrada a stavbe so súp. č. XXXX postavenej na parc. č. XXXX/X - (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“). Žalobkyňa žiadala, aby súd predmetné nehnuteľnosti prikázal do jej výlučného vlastníctva s tým, že bude povinná na vyrovnanie podielu zaplatiť žalovanej sumu XX.XXX,- eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná v konaní súhlasila so zrušením podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam a z ich prikázaním žalobkyňi, avšak nesúhlasila s výškou vyrovnacieho podielu, kde požadovala sumu 30.000,- eur. Pred podaním žaloby sa žalobkyňa snažila vec vyriešiť mimosúdne prostredníctvom mediácie, pričom však k dohode so žalovanou nedošlo. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zrušil podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a tieto prikázal do vlastníctva žalobkyne. Výrokom II. uložil žalovanej povinnosť vyplatiť žalovanej náhradu na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu vo výške 26.411,- eur. Výrokom III. žalovanú zaviazal na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom rozhodnutie odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP tým, že žalobkyňa bola plne úspešnou v konaní.

10. Predmetom prieskumu odvolacím súdom bol len výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o náhrade trov konania, nakoľko výroky I. a II. o zrušení a vysporiadaní podielového spoluvlastníctva a vyplatení náhrady na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu odvolaním napadnuté neboli a preto nadobudli právoplatnosť.

11. Odvolací súd v prejednávanej veci zdôrazňuje, že výrok o náhrade trov konania musí byť v súlade s priebehom konania, úkonmi účastníkov, resp. s obsahom príslušného súdneho spisu. Konanie o zrušení a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva je potrebné vnímať s perspektívou základného práva na ochranu vlastníctva s tým, že vlastnícke právo zahŕňa tiež právo prestať byť vlastníkom. V prípade podielového spoluvlastníctva sa tak špecificky uplatňuje zásada, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený zotrvať v spoluvlastníctve. Pre prípad, že sa potom samotný spoluvlastníci nedohodnú na rozdelení spoluvlastníctva, zrušení a vysporiadaní celého spoluvlastníctva, má každý z

nich právo obrátiť sa na súd s návrhom o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Z tejto zásady, že nikto nemôže byť nútený v spoluvlastníctve zotrvať a teda účasť spoluvlastníka nemožno vynucovať proti jeho vôli, rovnako vyplýva to, že žiadny zo spoluvlastníkov nemôže byť sankcionovaný pre svoj návrh na vylúčenie sa zo spoluvlastníctva, či na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva okrem prípadov šikanózneho charakteru takéhoto návrhu v prípade zneužitia práva.

12. Zároveň je nutné konštatovať, že z procesného hľadiska predstavuje konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tzv. iudicium duplex. Konanie môže byť začaté na návrh ktoréhokoľvek zo spoluvlastníkov, pričom všetci spoluvlastníci, teda obe procesné strany majú v konaní postavenie žalobcu aj žalovaného nehľadiac na to, kto žalobu podal. Súd vydáva konštitutívne rozhodnutie, nie je viazaný návrhmi účastníkov a môže rozhodnúť iným spôsobom ako je navrhované. Vzhľadom k tomuto účastníci vo svojich návrhoch ani nemusia nutne uviesť konkrétny spôsob vyporiadania, ktorého sa pri zrušení spoluvlastníctva domáhajú. Voľba konkrétneho spôsobu vyporiadania je teda v konečnom dôsledku výlučne na súde, ktorý vo veci rozhodne. Ten je pritom viazaný zákonným poradím jednotlivých spôsobov vyporiadania, v rámci ktorých sa však uplatní vlastná úvaha súdu. Zmienené špecifiká v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je nutné mať na pamäti aj pri rozhodovaní o trovách takéhoto konania. Nikto zásadne nemôže byť nútený zotrvať v spoluvlastníctve, žiadneho zo spoluvlastníkov nemožno bez ďalšieho sankcionovať za to, že spoluvlastníctvo má byť zrušené a vyporiadané, resp. za to, že bol na súde podaný príslušný návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Takto začatie a vedenie konania pred súdom nemožno bez ďalšieho klásť na ťarchu ani tomu spoluvlastníkovi, ktorý ho inicioval, ani tomu, ktorý sa formálne ocitol na strane žalovanej. Súčasne treba zohľadniť, že spoluvlastníci sami nemôžu v zásade plne ovplyvniť konečné rozhodnutie súdu o spôsobe vyporiadania. Súd ich návrhmi v tomto rozsahu nie je viazaný a sám rozhodne podľa zákonnej postupnosti jednotlivých spôsobov vyporiadania, v ich rámci potom podľa svojho vlastného uváženia. Za týchto okolností, kedy spoluvlastníci dopredu nemôžu presne predvídať konkrétne rozhodnutie súdu a naopak každý z odlišných návrhov spoluvlastníkov môže mať rozumne presvedčivý základ, kedy všetci spoluvlastníci majú v konaní zhodne procesné postavenie žalobcu aj žalovaného a kedy sa v konaní jedná o rovnom vlastníckom práve všetkých účastníkov sa spravidla ako spravodlivé východisko pre rozhodnutie o trovách konania bude javiť, aby každý zo spoluvlastníkov sám niesol svoje náklady konania a nebol povinný hradiť náklady iného spoluvlastníka, ibaže by preto boli dané zvláštne dôvody.

13. Z pohľadu ústavne zaručených práv sa javí ako problematické rozhodovať o náhrade trov konania primerane len na základe toho, ako súd rozhodol o otázke, ktorá bola medzi účastníkmi sporná a ktorému z účastníkov v tejto otázke súd prisvedčil skôr. Rozhodovanie o trovách konania by nemalo byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného rozhodnutia v merite veci. Rozhodnutie o trovách konania má byť zrejším a logickým ukončením celého konania. V tomto zmysle má byť aj rozhodnutie o trovách konania, konaním spravodlivým.

14. Rozhodnutie o trovách konania pri zrušení a vyporiadaní podielového vlastníctva sa nemôže odvíjať len od úvahy súdu, čo bolo medzi účastníkmi sporné a aké riešenie v tomto ohľade prijal súd. Naopak v tomto konaní, v ktorom sa jedná o rovnom vlastníckom práve všetkých účastníkov, v ktorom všetci účastníci spoluvlastníci majú v konaní rovnaké procesné postavenie žalobcu aj žalovaných a v ktorom dopredu nemôžu presne predvídať konkrétne rozhodnutie súdu a naopak v každých odlišných názoroch jednotlivých účastníkov môže byť rozumný a presvedčivý sa spravidla ako spravodlivé východisko pri rozhodovaní o trovách konania bude javiť, aby každý z účastníkov sám niesol svoje trovy konania a nebol povinný hradiť trovy konania iného spoluvlastníka, iba že by boli dané zvláštne okolnosti, čo však nie je prejednávaný prípad.

15. V konaní nebolo sporné, že žalovaná súhlasila so zrušením podielového spoluvlastníctva, tak ako uviedol aj súd prvej inštancie. Námietky žalobkyne o tom, že žalovaná sa v konaní v otázke zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva bránila boli nedôvodné, ktoré nemajú oporu v procesnom priebehu konania. Je zrejmé, že žalovaná nikdy nevyslovila nesúhlas s tým, že by podielové spoluvlastníctvo nemalo byť zrušené. Žalovaná v konaní, tak ako to vyplýva z jej vyjadrení a zo zápisnice z pojednávania súdu prvej inštancie súhlasila s tým, aby boli predmetné nehnuteľnosti prikázané žalobkyni za náhradu. Otázka spôsobu vyporiadania, ako aj otázka určenia výšky vyrovnávacieho podielu v prípade vyporiadania spôsobom prikázania veci do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov je otázkou, ktorá závisí od posúdenia súdu. Súd je povinný vždy skúmať, či je možné

vec v podielovom spoluvlastníctve reálne rozdeliť, nakoľko tento spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva má vo vzťahu k ostatným spôsobom primárne postavenie. Preto súd prvej inštancie správne skúmal, či je možné predmetné nehnuteľnosti najskôr reálne rozdeliť. Až následne po zistení, že takto nie je možné podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovanej vyporiadať, do úvahy prichádzali ostatné spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Voľba spôsobu vyporiadania preto nie je na strane, ktorá podáva žalobu v tom zmysle, že by súd bol takýmto návrhom strany viazaný. Uvedené platí aj pre návrhy strany žalovanej. Preto nebolo možné pristúpiť k argumentácii žalovanej, že ona bola úspešná v časti priznanej výšky vyrovnávacieho podielu, keď táto otázka závisela od toho, ako súd podielové spoluvlastníctvo vyporiada a od toho ako posúdi jeho výšku, teda najmä podľa znaleckých posudkov, ale aj vlastnej úvahy súdu. Pre otázku následnej náhrady trov konania je preto potrebné skúmať nie to, či súd vyporiadal podielové spoluvlastníctvo spôsobom, aký navrhovala žalobkyňa, ale to, či došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva. Pokiaľ ale bol skutkový stav medzi stranami taký, že nebola sporná otázka toho, že obe strany žiadajú zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo, ako ani prikázanie nehnuteľnosti do vlastníctva žalobkyne, zostal len spor v otázke posúdenia prípadnej výšky finančného vyrovnania. Tu však spornou nebola ani suma vyporiadania 18.000,- eur, ale suma 12.000,- eur, ktorá tvorila rozdiel medzi nespornou sumou 18.000,- eur, ktorú chcela zaplatiť žalobkyňa a sumou 30.000,- eur, ktorú požadovala žalovaná. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že suma výplaty sa menila v priebehu konania aj z dôvodu rastu cien nehnuteľností, pričom kontinuálny rast cien nehnuteľností v roku 2019 a prvom polroku 2020 je všeobecne známou skutočnosťou. Odvolací súd má za to, že je potrebné na túto skutočnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadať. Mimosúdne sa žalobkyňa so žalovanou nedohodli, keď vždy spornou bola otázka výšky náhrady za prikázanie spoluvlastníckeho podielu žalovanej práve žalobkyne. Jedinou možnosťou preto, ako bolo možné docieľiť zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bolo autoritatívne rozhodnutie súdu, čomu musela predchádzať žaloba, pričom rovnako tak žalobu mohla podať aj žalovaná, keďže z jej strany nebolo namietané, že by malo dôjsť k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva. Preto za stavu, kedy obe strany mali rovnaký záujem na podaní žaloby, podľa názoru odvolacieho súdu, nie je možné považovať zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva za výlučný úspech žalobkyne, ani vyššiu sumu výplaty za úspech žalovanej, keď je potrebné prihliadať aj na tieto ďalšie okolnosti prípadu. S prihliadnutím na špecifiká podanej žaloby ako aj špecifiká postavenia strán sporu v prejednávanej veci a zároveň s prihliadnutím na postoj strán sporu v rámci prejednávanej veci je jediným spravodlivým východiskom v otázke rozhodovania o náhrade trov konania výrok taký, že žiadna zo strán nebude mať nárok na náhradu trov konania, z čoho vyplýva, že každá zo strán si bude hradiť trovy, ktoré jej vznikli s podanou žalobou sama. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 8. novembra 2017, sp. zn. I. ÚS 457/2017, kde Ústavný súd SR vytkol krajskému súdu, že v danom prípade, v ktorom nebol medzi účastníkmi konania sporný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaním jeho predmetu do výhradného vlastníctva jednému z nich za náhradu, a keď spornou bolo ustálenie sumy tejto náhrady, mal krajský súd vyčerpať, resp. zohľadniť celý predmet sporu a jeho okolnosti a nie iba konštatovať bez ďalšieho úspech žalobcu.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 spojení s § 257 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd má za to, že s prihliadnutím na špecifiká podanej žaloby ako aj špecifiká postavenia strán sporu v prejednávanej veci a zároveň je jediným spravodlivým východiskom v otázke rozhodovania aj o náhrade trov odvolacieho konania výrok, že žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).